

իսկ իրենց ստորադրութիւնը կրող եւ
1884 դեկտեմբեր 9 թուազրուած գրով
մը հրաժարած են այդ իրաւունքէն՝ երեւ-
քական միլիոն ֆրանքի փոխարէն։ Ասոր
վրայ, հակառակորդ կողմին, Քրոռովորա-
ներու փաստաբանը կը յայտնէ թէ այդ
համաձայնութեան ստորագրուելէն օր մը
առաջ Օրիորդ Մատի արզէն իր հաւա-
նութիւնը յայտնած էր, եւ թէ նոյն իսկ
նշանառութիւնութիւնը համաձայնութեան ստո-
րագրուելէն վերջ միայն եղած էր։ Տիկին
Հիւմայէոփ կողմէ կը հերքուի այս կէտը,
եւ երկուստեք առարկութիւններ կ'ըլ-
լան ատեանին առջեւ։ Դատավարութիւնը
կը տեւէ մինչեւ 1886, եւ նոյն տարուան
հոկտեմբեր 27ին վճիռ մը կը արուի ի
նպաստ տիկին Հիւմայէոփ։

Քրոռովորաներու կողմէ սակայն ըն-

կըրկում ցայց չի տրուիր, եւ կը ծագին
նոր դատեր, յաջորդաբար դատարանները
զբաղեցնելով։ Այդ դատերը կը տեւեն
մինչեւ 1890, եւ տարբեր տարբեր երեսոյթ-
ներ ստանալէ ևաք, կը վերջանան նորէն
ի նպաստ տիկին Հիւմագէորի, 1890 յուն-
ուար երեք թուականը կրող վճիռ մը կը
հաստատէ 1886 հոկտեմբերին՝ Քրոու-
ֆօրտներուն դէմ տրուած վճիռը, հաստա-
տելով նաեւ թէ ատոնք իրենց կամքով ե-
րեքական միլիոնի համաձայնած ըլլալով,
այդ դումարէն զատ ո՛ եւ է իրաւունք
չունին 100 միլիոնի ժառանգութեան վը-
րայ։ Այդ վճիռը՝ Քրոուֆօրտները կը զրկէ
նաեւ օրիորդ Մասի Տ'Օրինեաքի նկատ-
մամբ ո՛ եւ է թեկնածութեան իրաւուն-
քէ, միշտ կոթնելով այն համաձայնու-
թեան գրին վրայ՝ զոր անոնք ստորագ-
րած էին 1884 դեկտ. Թին։ Պահանջատէ-
րերը, աւելորդ է ըսել որ միշտ կը սպա-
ռէին՝ յուսալով որ մէկ օրէն միւսը կ'ա-
ւարտին այդ դատերը, եւ նոյնչափ աւե-

լորդ է ըստել թէ Տիկին Հիւմէռէո, կը շարունակէր միլիոններ քաշել հրապարակէն, միշտ 100 միլիոնի ժառանգութեան անունով: 1890 յունուարին ի նպաստ Տիկին Հիւմէռի տրուած վճիռը պահ մը կրկին կը պսակէ խեղճ պահանջատէրերուն յսյսերը: Բայց Նորէն զուր տեղը, որովհետեւ Թրօնութօրտները պարտուած չեն նկատերինքինքին եւ ծնունդ կուտան նոր դատերու:

Սյդ գատավարութիւնները որոնք յա-
ջորդաբար գատարաններու նիստերը դրա-
ւած են 1890ին, 92ին, 96ին, 1900
փետրուարին, 1901 յունիսին, կրկին սուր-
երեւոյթ մը ստացան այս տարուան սկիզբ-
ները։ Մինչդեռ պահանջատէրերը միշտ կը
ստպաէին, Քրօնովորնաները նոր գատա-
պարտութեան մը կ'ենթարկուին, վերա-
քընութեան կը դիմեն, ու գատավարու-
թիւնը կը հասնի մինչեւ անցեալ ապրիլ
30ին նոյն օր, մէկ կողմէ կը լսուի Պ.

տիւ Պիւիթմ՝ փաստաբան Տիկին Հիւմպէոի,
եւ միւս կողմէ ալ Պ. Պազլյլ՝ փաստաբան
Քրօւֆօրտներուն; Ի վերջոյ, այս վերջին
նէն կարգ մը բացատրութիւններ առնելու
համար տրուելիք վճռը կը յետաձգուի յաւ
ջորդ օրուանն: Այդ վճռուս այդպէս յետա-
ձգուած կը մնայ, որովհետեւ ծաղեցաւ նոր
խնդիր մը՝ որ լոլորովին փոխեց գործին
երեւոյթը եւ պատճառ եղաւ որ խարդա-
խութիւնը երեւան ելլէ իր բովանդակ
մերկութեամբ:

ԳԱՐԱՅԻՆ

Ф. Ф. К. У. П. У.

Ռուսիոյ մայրաքաղաքին քաղաքական
չընահակներուն մէջ յանկարծ տարած-
ուեցաւ այս լուրը թէ Բնդեբսպուրկի
Սինոդին Պրոկուրոր Բոսկիէտոնուածեւ կ'ու-
զէր իր հրաժարականը տալ Այս լու-
րը արդէն ԾՈՂիկի նախորդ օրուան
թուով փութացինք հաջորդելու մեր ըն-
թերցողներուն Այս հրաժարականը տա-
րակոյս չի կայ որ ունի իր մեծ կտրեւո-
րութիւնը, որովհետեւ Բոսկիէտոնուածեւ
Ռուսիոյ մէջ ընդհանուրածու հակագղեցու-
թեան մարմնացումը կը նկատուի: Թէ
Ռուսիոյ ներքին քաղաքականութեան
համար այս հրաժարականը մեծ ազդե-
ցութիւն պիտի ունենառ եթէ ստուգուէր,

մայրաքաղաքէն հետեւեալ հե-
կը հաղորդուի. —
ՅՄՊՈՒԻՐԿ, 17 մայլու. — Պաշտօն-
կարեւոր փոխուստիւններ կը
աս Կրօնական շրջանակներու մէջ
առուի թէ Ս. Սինոդին վերին
ըր իր հրաժարականը պիտի ներ-
եւ պիտի խնդրէ իր արձակումը
ոյն խակ արտասահմանէն պիտի
հրաժարականը (Ս. Ա. Խնչուէս
ուաշ զրած էինք Բոսպիէտոնոսեն
ոպատճնի մէջ կը գտնուի). Կըս-
այդ հրաժարարման պատճառն է իր
ած տարիքը եւ իր հրւանդկախ
ը ունենալը: Սակայն միւս կողմէ
որ Բոսպիէտոնոսեն եւ նորըն-
քին գործոց նախարար Բէկէի
ւական կարեւոր կարծեաց տար-
ններ մը գոյութիւն առած են:
Հետո բառեալ թիւնու իւ իւնաց

սաց տարբառութիւնը իր զշորը
զվեսեեւ ուսւական շրջանակնե-
րէլէվէ ճանչցուած է իր խելացի
խապաշար կերպով մտածող մարդ
ույ ներքին վարչական ժիւղե-
Բէլէվէի ձեռամբ ուրիշ կա-
սիխուութիւններու եւս կը սպաս-
էն վերջերս հաղորդեցինք թէ
մամուլի վարչութեան պիտը
Շատովսքոյ հրաժարեցուցուած
Բէլէվէ կը մտածէ այս վերջ-
ը միայն անուանապէս ուրիշ մը
լ, անձնական իորհրդական Ա-
վագին: Իրապէս սակայն այդ
եան պետը կը դառնայ անձնա-
էվէ, այսպէս որ յառաջիկային
սկիճները եւ թերթերու պատաս-
ւ խմբագիրները, ուղղակի միայն
ետ գործ պիտի ունենան: Նմա-
կարդադրութիւն մը եղած էր,
ուաշ 1880ին ալ, ներքին գործոց
ր Մաքովի օրուլ:

կողմէ Վիստատընէն հասած հեռ
ո կը հաղորդեն թէ Բոպիէտո-
առողջական կացութիւնը իրա-
խախտած է:

ԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ՎԵՐՔԵՆԻԿԻՆԿԻ ՄԵԶ,

ՄԱՆՐ ԽՈՐԵՐ

իրանսական երեափոխան Միռման
Խուռային յայտնած է թէ մտա-
սորհքարանի յառաջիկաց նիստին
սղում մը ներկայացնել Հիւմպէռ
ուտ խնդրին նկատմամբ:
առուըրո էի թագաղրութեան
ևազը իր կողմէ պատուիրակու-
սպիտի զրկէ լոնտոն: Այս պատ-

ուրիակութիւնը Պապին մէկ նուէրը եւ
նքնադիր նամակ մը կը տանի Էտուըրտ
Թագաւորին Վատիկանի ներկայացուցիչ-
սերը ներկայ չպիտի գտնուին թագավա-
ռութեան արարողութիւններուն, անոնց
լրճնական բնոյթ մը ունենալուն համար։
★ Նիւ Եորքէն ֆրանքալրէր Զայ-
ունինի կը հաղորդուի թէ միլիոնատէր
Բարնէկի ամերիկեան կառավարութեան
առաջարկած է 20 միլիոն տոլար տալ, ի
փոխարին այն գումարին, զոր Մ. Նա-
հանգներու կառավարութիւնը վճարած է
Փիլիպպաններու տէր գառնալու համար,
պայմանաւ սակայն որ Մ. Նահանգներու
գերիշխանութեան նքոքեւ Փիլիպպաննե-
րու վրայ անկախութիւն հրատարակուի
★ Անգլիոյ երեսինիանական ժողո-
վին մէջ, Քրէնապորն հարցապնդման մը
պատասխաննելով յայտարարեց թէ արտա-
րին ոսոնդոս առաջանարունու ու մէկ ու

Քըս գործոց պաշտօնամահելը ոչ սէզ տա-
ղեկութիւն ունի ի մասին Հռնկ Քոնկի
մօտ գտնուած հոգի մը Թրանսայի կողմէ
ձգուած ըլլալուն, Պայֆուր յայտա-
ռարեց թէ անզլիական կառավարու-
թիւնը անկարող է ո եւ է յայտարարու-
թիւն մը ընսլու, Ատլանտեանի չողենա-
ւային դիճերու ձուլման նկատմամբ:
★ Ծուէտի խորհրդարանին վերին մա-
սին մէջ դատական նախարարը յայտա-
ռարեց որ ընդհանուր ընտրական իրա-
ւունքի մը ընդունուիլը կարեւոր յեղա-
ըլլթօւմներու կրնայ տեղի տալի Ասով
կ'երեւայ թէ կառավարութիւնը մտադիր
է նուազ ընդարձակ սահմաններու մէջ
եղած ընտրական իրաւանց բարւոքում
մը ի գործ դնել: Դատական նախարարը
համամիտ չէ որ ընտրական իրաւանց ա-
ւելի ընդարձակ բարւոքման մը պարապ-
պասումով ժամանակը կորուի:

★ Թօքիոյն հեռագիր մը կը հաղորդէ
թէ Ամուր գետի ձարսնական ընկերու-

ԵՐԵԲԻՆ

ՊԱՇՏՕՆ. — Սղերդի միւթէսարը Փ ահաւանեցու նէծտի միւթէսարը Թ Մուստիակլիմ փաշա, որուն յաջորդեց Պատալպէքի զայմաղամ Ծիգա պէյ. Մարտինի նախնական զատարանին ընդհանուր զատախսազի օդնական՝ Զաթլաձափ նախնական դատարանին ընդհ. դատախտղի օդնական Ֆոււատ պէյ, որուն յաջորդեց Սպարթայի նախնական դատարանին ընդհանուր դատախտղի նախնական օդնական Համբա էֆա, Թաշողի նախնական դատարանին նախսագործ Սելանիկի կեղը. նախնական դատարանին Ա. քարտուզար Ահամէտ էֆա, Թաշողի նախնական դատարանին ընդհ. դատախսազի օդնական՝ Սելանիկի վերաքանիչ տակնին միւլազիմ անդամներէն Լոթֆի էֆա, Մամուրէթ-իւլ-Համբալիյէի (Վան) նորիու ահուանեցու Շթագի նախու Մէհմէտ Նասիհ էֆա, որուն աջորդեց Արճէշլի նախսորդ նախպ Ահամէտ էֆա, Նալլըլսանի (Ծնիկուրի) նախու Թիուէպօլուր նախսորդ նախպ Մէհմէտ Թէլլիկ էֆա, Թօչլէշնի (Այալն) նախու Սիրիսի նախու Այալիսի նախուրդ նախպ Ետհետ էֆա.

ԱՍՏԻՇԱՆ. — Բաղկայի աստիճան
արուեցաւ դատակոն պաշտօնատօն զի-
ւանի քարտուղար Մահմ ովելի:

ԱՐՏՈՆՈՒԹԻՒՆ. — Պետական Խորհրդա-
րոյ անդամ Խոկէնտէր էթ արտօնութիւն
առացաւ ընդունելու եւ ի հարկին զոր-
ծածելու, սերպիական կառավարութեան
կողմէ իրեն նուիրուած Դ. կարդի «Թա-
գովա» պատուանչանը:

ԿԲԹԱԿԱՆ ԲԱՐԵՆՈՒՐՈՂՈՒՄՆԵՐԸ. —
Կայս. Իրատէ մը հրամայած եր ինչպէս
ուղղու վարժարանները, նոյնաբէս եւ քա-
ղաքային երկորդական (խատիէ) վար-
ժարանները վերստին բարեկարգել կայս.
այս հրամանը կատարելու համար կաղ-
մոււած մասնաւոր յանձնաժողովը իր աշ-
խատութեանց մէկ մասը լրացուցած ըլ-
լալով արարուան թուրք թերթերը հրա-
մարակած են ցուցակ մը որուն մէջ կը
տեսնուի թէ այդ իտամիէ վարժարան-
ներուն իւրօքանչիւր կարդին մէջ իւրա-
քանչիւր դաս շարաթը քանի՛ անդամ
պիտի աւանդուիր Այդ ցուցակին կը տես-
նուի որ, մէքթէպի իտամիներու ութը
կարգերէն իւրաքանչիւրին համար շաբա-
թական սա՛չափ ժամ դասեր որոշուած
են. — Ա. ամրի՝ 19 ժամ, Բ. ամրի՝ 21, Գ.՝
23, Դ.՝ 23, Ե.՝ 23, Զ.՝ 24, Է.՝ 24, Ռ.՝
24; Դ. Ե. եւ Զ. կարդիրուն համար կը

ու եւ է. ու լ. կարդերուն համար թը մէկ մէկ ժամ ալ «Լեզուներ» ու ացուած են. Այդ լեզուներուն ու ըլլալը որշուած չըլլալով պէտք իխն համեմատ պիտի կրնան ըլլալ Արքէն, Յունարքէն, Հայերքէն, Պուլկան-Յանձնաժողովը մօտ օրէն պիտի տէն նաեւ այդ վարժարաններուն ընձակ ծրագիրներուն պատրաստուած, որոնք պիտի զրկուին նահանգներտատիէներուն, գործադրութեան ելու համար:

ԴՈՒՐՔԵԽՈՒՆԱԿԱՆ ԱՌԵՒՏՐ. ՊԱՅ-ԱՐՔՐՈՒԹԻՒՆԸ. — Երէկուան Թամինսու գրած էր. — Թռւրքիոյ և Յունա- անի միջեւ կնքուելիք առեւտրական անգրութեան մասին մինչեւ հիմարուած բանակցութեանց վրայ հիմնով, որշուեցաւ երկու կողմանց ու համեմեռին հասարաւուած եւառն աճ.

արտը թ չէլքիրդ վաշայէն, ներքին
ոց նախարարութեան խորհրդական
առ պէյէ, Ելմոտական Նախարարու-
ն մէքթուազի եւ հեռագր, ու
առ, վերատեսչութեան ընդհ. քննիչ
պէյէն, թղթատարական վերատես-
եան խորհրդական Հունա էֆ.էն եւ
տառական ընդհանուր տնօրէն Թափ-
կէյէն, Այս յանձնաժողովը մինչեւ
շատ մը բարենորդումներ ըրաւ-
ն թղթատարական ու հեռագրական

բական արարքներու մէջ մտած ըլլալու
յանցանքով ամբաստանուած է:

ՍԲՎԱԶ-ՍԱՄՍՈՆ ԽՃՈՒՂԻՆ. — Սը-
վազի կուսակալ Բէշիտ Աքիֆ պէյ, նկա-
տի առնելով Սըվաղը Սեւ Շովու տմէնէն
գործն նաւահանդիստներէն մէկուն Սամ-
սոնի կապող խճուղին ունեցած մած կա-
րեւորութիւնը, հրաման խնդրած է այդ
խճուղին վրայ, երկու քաղաքներուն մի-
ջև տիվիմանս կառքեր բանհցնելու:

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՅ ԱԼԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

առնութեանց մէջ։ Ասոնց ամէնէն ինը ու նորադոյնն է հեռավիրներու պին զեղումը, որ թէ ժողովուրդին է կառավարութեան համար օգտակար ենոյի ժամանակ, առոշնոյն համար ութիւն մը ապահովելով, իսկ երկուն համար՝ հասոյթի յաւելում մը պարտկան վարձքի մասին եղուծ կարութիւնները սուպէս կարելի է հաստել. — Մինչեւ հիմա հեռագրի մը ունտկոծ իւրաքանչիւր բառին համէկ զրուշ վարձք եւ ամբողջին հարսոցին հինդ զրուշ կամուռել թուառ ու ներքին գործողութիւններու յաւ վերջին բարեփոխութիւնը այս երկետերուն մասին է զինաւորաբարձ այդ հինդ զրուշ բացէն տանուածը ովովն վերցած է այսուհետեւ, և մէկ բառի համար մէկ զրչիքը դեղնուած է։

Պոլոյ եւ արուարձաններուն միփոխանակուած հեռագրիներու համինչւել քանի բառ, հարիւր փարաք պիտի տոնուի եւ քսան բառէն, իւրաքանչիւր տառը բառէն փարա։ Պոլոյ հեռագրա-

ներէն բաղաքատկետութեան կցուած սուտիներուն, և Խղմտի, Չաթալ-
Պիղայի գաւառները քաշուած, ինչ-
նաւեւ միւնքին նահանդի մը երկու-
քաներուն միջեւ փոխանակուած հե-
րժներու իւրաքանչիւրն բատի համար
շ փարա պիտի տունուի, և սակայն
շ էն նուազ վարձքով հեռագիր քա-
տրելի պիտի ըլլայ: Մինչեւ հիմա
տեսակ հեռադիրներու ալ իւրաքան-
քառին 40 փարա կ'առնուէր: Իրա-
կից նահանգներու մէջ փոխանակ-
հեռագիրներու իւրաքանչիւր բատի
քը 20 փարայի իջուցուած է: Սա-
տյա հեռագիրներու փոխանակու-
ն մէջ ալ, նուազագոյն վարձքը պի-
լլայ տասը զրուչ: Մի՛ միայն իւրառ-
շեղող և հեռաւոր նահանգներու մի-
զոր օրինակ կտիրնէն Տիարալքիր
անակուած հեռագիրներու իւրաքան-
քառին մէկ զրուշ վարձք պիտի տու-
ա Այս հեռագիրներու վարձքին ալ
զագոյն սահմանը պիտի ըլլայ տասը
: Մինչեւ հիմա Պողիսէն դաւառ մը
ուած հեռագիրէ մը բացէն հարիւր
ա կ'առնուէր: ատիկա ջնջուած է:
* Օմէ, նահանգներու մէջ գտնուած
Պարտուց վարչութեան մասնա-
երէն ոմանք իրենց հեռագիրները ձրի
ուաճանակին իւրարու մէջ, ինչ որ շատ

